

Ny metod för att bedöma om personer med hjärntrötthet orkar arbeta

Mental trötthet orsakad av utmattningssyndrom, hjärnskada eller sköldkörtelsjukdom begränsar förmågan att arbeta och gör vardagliga aktiviteter krävande. Forskaren Birgitta Johansson har tilldelats 1 037 000 kronor av AFA Försäkring för att utveckla en metod för bedömning av arbetsförmåga vid hjärntrötthet som kan ge säkrare diagnoser och bättre rehabilitering.

– Idag saknar läkare instrument för att bedöma arbetsförmågan hos personer som drabbats av mental trötthet, eller hjärntrötthet, säger Birgitta Johansson, docent i neurobiologi vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg.

– Patienten kan samla all sin energi inför läkarbesöket, men sedan orkar han eller hon inte göra något på resten av dagen. Att orka över tid är avgörande för hur det fungerar att arbeta och det är just bristen på ork som man som läkare inte ser vid korta möten.

Mätskalor som speglar patienters tillstånd

Birgitta Johansson har arbetat med hjärntrötthet i närmare femton år. Som neuropsykolog på Sahlgrenskas rehabiliteringsklinik träffar hon personer som drabbats av hjärntrötthet till följd av olika former av hjärnskador. Som forskare studerar hon hjärnans funktion för att försöka förstå bakgrunden till den mentala tröttheten.

– De senaste tio åren har vi använt ett skattningsformulär som heter Mental Fatigue Scale, MFS, både på avdelningen för rehabiliteringsmedicin och i forskningsstudier. MFS ger en god vägledande bild av om människor klarar att återgå till arbetet eller inte. Det vi ska göra i det nya forskningsprojektet är att kombinera det här formuläret med en annan skattningsskala som heter Work Ability Index, säger Birgitta Johansson.

– De båda skalorna ska ingå i en metod som vi tror kan ge en säkrare bedömning av arbetsförmåga vid mental trötthet. Ju kunnigare vi blir desto bättre kan vi hjälpa anställda i vården att anpassa sjukskrivning och återgång i arbete på ett sätt som fungerar och blir hållbart. Till det behöver vi en objektiv mätmetod och det saknar vi idag.

Forskning till nytta i arbetslivet

– Vi vill långsiktigt bidra till färre arbetsskador och minskad ohälsa i arbetslivet. Det gör vi bland annat genom att stödja forskning som främjar förebyggande arbete, säger Susanna Stymne Airey, chef för FoU och enheten Förebygga på AFA Försäkring.

– Forskningen vi finansierar ska komma till nytta i arbetslivet. Det är ett av våra huvudkriterier när vi beslutar om vilka projekt som får stöd. Nu har vi beviljat stöd till Birgitta Johansson och ett projekt inom arbetsmiljö och hälsa.

[Läs hela intervjun med Birgitta Johansson](#)

Läs om [samtliga projekt](#) som fått stöd i denna anslagsomgång.

Kontakt:

Birgitta Johansson, Sahlgrenska universitetssjukhuset, 031–342 50 21, birgitta.johansson2@vgregion.se.

Barbro Jacobsson, forskningshandläggare på FoU-avdelningen, AFA Försäkring, 070–893 95

48, barbro.jacobsson@afaforsakring.se.

Linda Harling, presskommunikatör, AFA Försäkring: 073–096 35 12, linda.harling@afaforsakring.se.

Fakta om AFA Försäkrings forskningsstöd:

AFA Försäkring satsar årligen cirka 150 miljoner kronor på forskning och utveckling som syftar till att förebygga ohälsa och arbetsskador inom både privat näringsliv och kommuner och regioner. Information om forskningsstödet: afaforsakring.se/forskning.

Om AFA Försäkring: 9 av 10 är försäkrade genom jobbet. AFA Försäkring ger trygghet och ekonomiskt stöd vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet. Våra försäkringar är bestämda i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter och vi försäkrar människor i privat näringsliv, kommuner, landsting och regioner. AFA Försäkring drivs utan vinstsyfte och förvaltar cirka 200 miljarder kronor. En viktig del av vår verksamhet är att stödja forskning och projekt som aktivt syftar till att förbättra arbetsmiljön. AFA Försäkring har cirka 650 medarbetare och ägs av Svenskt Näringsliv, LO och PTB. www.afaforsakring.se